

Befejeződött a geofizikusok vándorgyűlése

A Geofizikusok Egyesülete alföldi vándorgyűlésének résztvevői tegnap újabb előadásokat hallgattak meg. **Groholy Tivadar** a dél-tiszántúli szeizmikus mérések anyagáról, **Rádler Béla** és **dr. Szemerédy Pálné** az elméleti modellek tanulságairól, **Hartner Mihály** és **Steiner Ferenc** a hőfluxus horizontális eloszlásának meghatározásáról, **dr. Facsina László** és **Sághy György** a refraktált-diffraktált hullámokról, **dr. Máriaföldi Gábor** a szelvényezési lehetőségéről, **Lantos Miklós**, **Nagy Zoltán** és **Nemes István** a geoelektromos módszer alkalmazásáról számolt be.

Délután Szankra látogattak a résztvevők, ahol megismerkedtek ennek a területnek szénhidrogén kutatási eredményeivel és földtani felépítésével. A vándorgyűlés ezzel véget ért.

A fegyelmik kiosztása után

Milyen szem az, amelyik csak a hibákon akad meg? A kérdést felteheti a Szeged környéki Sütő- és Tésztaipari Vállalatnál az a 21 kisebb, vagy nagyobb besztású alkalmazott, aki ellen a Csongrád Megyei Népi Ellenőrzési Bizottság vizsgálata nyomán fegyelmi eljárását indították. „Ha tárgyilagosa akarnak lenni, lenni, akkor vegyék észre a három és fél esztendő eredményeit is” — halljuk a ki-mondatlan szemrehányást. És csakugyan szokták azt úgy is csinálni, hogy aki bírál, az előjáróban hosszan sorolja a pozitívumokat, s miután a „szenvédő alany-nak” már-már kezd felcsillanni a szeme, akkor egyszerre a nyakába zúdítja a megsemmisítő vádat.

A bizottság eltért ettől a sablontól, s a rendesen elvégzett munkáról most nem beszél. A vizsgálati jegyzőkönyvek és bizonylatok birtokában rögtön azt mondja, ami ne metszik, mert nem a jót, hanem a rosszat

akarja megváltoztatni. Mi pedig a nyilváníthatóság elvisszük a szabálytalanságokat, hadd okuljanak belőle mások is, és restelljék magukat azok, akik hanyagsággal, ügytelenségükkel hagyták azokat elburjánzani.

Nem volt vigyázó szem

Kié volt a vállalat vagyona? A kérdésre egy kisiskolás is azonnal így válaszolna: az államé, a közösségé. Ez pedig az erkölcsi közfelfogás szerint azt jelenti, hogy együttes erővel kell vigyázni rá. Mégis megtörténhetett, hogy a kisteleki és makói üzemből Szegedre szállítottak gépi berendezéseket, itt azonban nem vetették azokat nyilvántartásba. Rőszkén egy 7000 forintos, használaton kívüli dagasztógépet az eresz alatt tároltak, kitéve az időjárás martalékául. Más hasonló gépeket szabálytalanul értékesítettek, Makón állóeszközöket adtak kölcsön magánosoknak, még azt sem írták fel, hogy kinek.

Szép kis gazdálkodás! A népi ellenőrök — úgy látszik — nem elnéző emberek. Ők azt is feljegyezték noteszeikbe, hogy az ászothalmi pékség üzemhelyisége látogatásukkor nyitva volt, egy lelket sem találtak benne, a polcokon gunnyasztó kenyereket bárki elvihette volna. Bördányban a leállított üzem bérelt helyiségében nagy összevisszaságban maradtak az álló- és fogyóeszközök, egy szemétkupac tetején hevert a kis üzem két cégbélyegzője is. A termelés átszortosítása folytan szüntették meg néhány falusi üzem működését, azonban a bérelti díjakat továbbra is fizették. Hogy miért? Azt a főkönyvelő sem tudta megmondani.

Ezrek — töltőtollért

Az apró-cseprő dolgok azonban igen sokra rúgnak. Az utóbbi másfél év alatt 3654 forintot fizetett ki a cég töltőtollak beszerzése és javítása címén. Aki kilépett a vállalatból, az vitte magával a kapott, s elég drága írószerszámot. Egy FÜSZÉRT megrendelés folytán mintegy 126 darab morzsaszárító vas- tepsit csináltattak súlyos összegekért. A fele is elég lett volna, most azonban valamennyi rakáson rozsdásodik. A szőregi üzemi épület lebontásából kapott a vállalat 15 ezer 185 darab, egyenként 50 fillért érő cserépet. Ebből értékesítettek 7819 darabot, viszont senki nem tudja, hová lett 7366 darab cserép. Úgy látszik, lába nőtt, s útrakelt.

Mindenre kiterjedt a népi ellenőrök figyelme. Szót váltottak a fogyasztókkal, szénézték a helyszínen és csak ezek után mondtak véleményt. Eszerint több sütődének esetenként kidolgozatlan, keletlen és sületlen a kenyere, a Sándorfalváról kikerülő áru még ráadásul gyakran szennyezett is. A szállításhoz tovább romlik a minőség: a kocsikisérők nem mindig használják az előírt gyékénycsizmát, a kenyeret többnyire gondatlanul összezúfolják, s emiatt szinte élvezhetetlenné válik. A pékségek tisztasága — a makói és az algyői kivételével — szintén erősen kifogásolható. Mórhalmon romlott tojást akartak felhasználni a süteménykészítéshez, amit a népi ellenőrök vettek észre. A vállalat műszaki vezetőjének ez úgy látszik, elkerülte a figyelmét, jölehet he-

tenként megfordult a pékségben. Az anyagi kár emiatt is 3880 forint.

Arnyék a munkán

Egy kis jogtalan bérfelfizetés, felesleges napidíjak, szabálytalan vizsgadíj-elszámolás, utazási előlegek késői visszafizetése, felesleges megrendelések — ez mind-mind olyan dolog, amely erős árnyékot vet a vállalati munka egészére. Az olvasó csak bosszankodna, ha elkezdene dicsegni például a TMK-t, a javítóműhelyt, s végül megjegyeznék, hogy csekély összegért itt készült a gyártásvezető részére egy költséges vaskapu. Az is előfordult, hogy a volt főkönyvelő tíz hónap alatt 46-szor utazott át Szentesre, „patronálni” a Szentes környéki Sütőipari Vállalatot, pedig ott jóval tökéletesebb volt a pénzügyi és a bizonylati fegyelem.

Eszerint a gyengébb támogatta az erősebbet?

A vállalat intézkedési terve egy héttel ezelőtt elkészült. A vezetőség pontrólpontra végigment a NEB vaskos jegyzőkönyvén és lezögezte: mit kell tenni és mennyi idő alatt a hibák kiküszöböléséért, azonkívül ki a felelős az intézkedések végrehajtásáért. Csak hogy mindez akkor ér valamit, ha a vizsgálat lezárása, illetve a fegyelmik kiosztása után nem a régi vágányon megy tovább a vállalati gazdálkodás. Az rendben van, hogy tiszta lapot akarnak nyitni az egész ügyvitelben, a nyilvántartásban, de ha csak egy pillanatra is szem elől tévesztik az ellenőrzést, akkor lényegében nem csináltak semmit a világon. S még az ellenőrzés is csak úgy éri el a célját, ha megelőzi azt a dolgozók következetes nevelése, s személyes felelősségük felbbrésztése.

F. N. I.

Az a bizonyos papírmunka

Sokat, talán a kelleténél többet is beszélünk és beszélünk az üzemi ügyvitel és általános adminisztráció egyszerűsítéséről; nincs olyan termelési, műszaki tanácskozás, ahol nem említenék feladatként. Az eredmények mégis soványak, elégedettségre aligha okot adók. A Központi Bizottság decemberi határozata nyomtatékosan rámutatott: szükség van az üzemi ügyvitel egyszerűsítésére, a papírmunka csökkentésére. A Központi Bizottság júniusi ülésén, a decemberi határozat megvalósításának tapasztalatait összegezve, joggal állapították meg: a párt-határozat e része nem kapta meg az üzemekben a fontosságához mért helyet, az elért szerény eredmények messze elmaradnak a lehetőségektől.

Az önállóság hiánya, a helyi kezdeményezések bátortalansága az oka annak, hogy bár az év kilencedik hónapjában járunk, a januárhoz mérten e területen nincs jelentősebb változás.

A jól szervezett, a legfontosabbra koncentrált üzemi adminisztráció — nélkülözhetetlen. A hibák, a termelési akadályok azonnali „kiugratása”, s ezzel az operatív közbeavatkozás lehetővé tétele az üzemi ügyvitel és adatszolgáltatás fő feladata. Ha azonban ezt túlbonyolítjuk, újabb és újabb papírokat követelve túlbiztosítjuk, a segítő ellenünk fordul, akadályt, kerékkötővé lesz. A vállalati anyaggazdálkodás — helyesen — az elmúlt hónapokban a korábbinál jobban előtérbe került. Az immobil készletek feltárása és értékesítése — az Országos Tervhivatal és a Pénzügyminisztérium közös rendelete alapján — anyagilag is kifizetődött lett az üzemek számára. Ugyanakkor azt is igazolta, hogy a legtöbb helyen követett anyagnyilvántartási rendszer rossz, a műhelyek, üzemrészek, raktárak és a központi igazgatás között nincs meg az összhang, öt-hat helyen is nyilvántartják — ugyanazt... Ugyanazt adminisztrálja az anyagkönyvelés, a raktár, az anyaggazdálkodás, a gyártás — előkészítés. Alapos helyi felmérés pedig lehetővé tenné a párhuzamos, üzemben belüli nyilvántartás felszámolását. Az anyagnyilvántartáshoz hasonlóan párhuzamos — és ezért bonyolult — üzemünk jórésztében a normakalkulációs munka. Foglalkozik vele a munkaügyi-, a terv-, a termelési osztály és az utókalkulációs csoport.

Az említettek kiragadott példák csupán: az ügyvitel és adatszolgáltatás üzemünkben jócskán kínál hasonlókat. A gyárkapun belül alig van olyan adminisztrációs tevékenység, ahol ne lenne mód az egyszerűsítésre, a felesleges munka megszüntetésére.

Igaz, több olyan probléma van, amelyek megoldása nem az üzemek, hanem a felsőbb iparirányító szervek feladata. E területen is igen sok még a tennivaló, indokolatlan a változások és változtatások lassúsága. Egyik üzemünkben a gyárigazgató titkára — pusztán magán-szorgalomból — jegyezte az országos vállalati központból érkező utasításokat, rendelkezéseket: egyetlen hét alatt harmincegy ilyen érkezett a különböző főosztályoktól, a vezérigazgatóságtól stb. Azon túl, hogy az utasítások egy része ellentmondó, azok végrehajtása is képtelenség, s ellenőrizhetetlen. Jogos tehát a vélemény, hogy az eddiginél jóval bátrabban és határozottabban kell végrehajtani a párt-határozat e részét az irányító szervek-nél. Am ez nem menti fel az üzemeket attól, hogy a maguk portáján keressék az egyszerűsítés módját, alaposan felmérjék, mi az, amit megtehetnek.

M. O.

Újabb csuklós villamosok — befejeződött a vágányfelújítás

Naponta 110–120 ezer utast szállítanak a szegedi villamosok. Két-három százalékkal többet, mint 1964-ben, amikor egy év alatt 43 millió 11 ezer jegyet adtak el. A növekvő utasforgalom, és nem utolsósorban a kényelmes utazás igénye megköveteli, hogy állandóan korszerűsítsék a villamosközlekedést. A forgalmi szempontból is legelőnyösebb megoldásokat kell kiválasztani.

A Szegedi Közlekedési Vállalatnál emondották, hogy most fejezték be a fel-sőtiszaparti 2-es villamosvonal vágányainak felújítását. Felszedték a régi, elavult talpfákat, helyettük vasbeton aljat készítették, amelyre már erősebb sínek kerülhetnek. Ezzel biztosították, hogy zavartalanul közlekedhessenek a nagyobb befogadóképességű és gyorsabb szerelvények is. A következő lépés: a felső vezeték korszerűsítése.

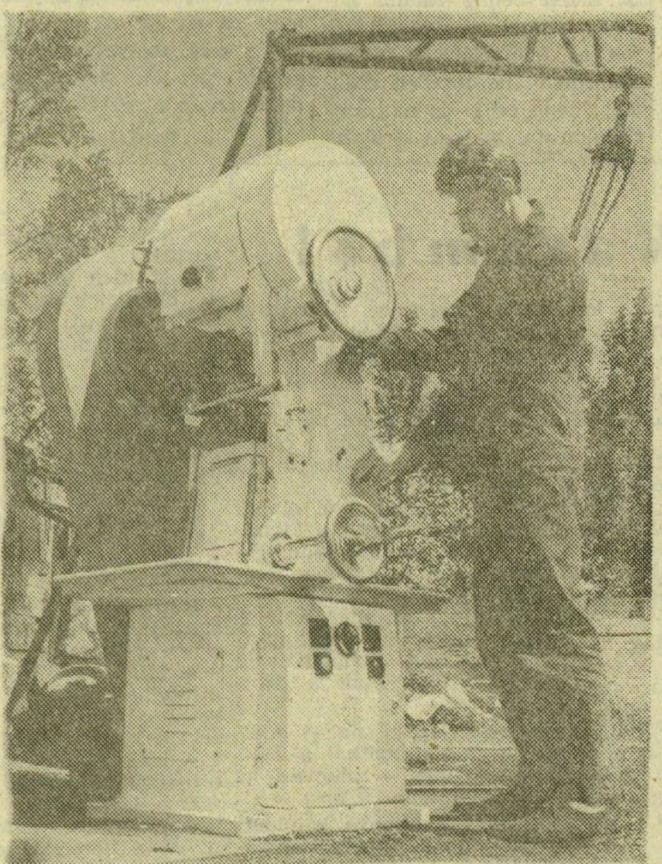
Már megrendelték a Szegedi Építőipari Vállalattól egy modernvonalú várócsarnok, és személyzeti tartozékdó építését is az ifjúsági

sporttelepnél lévő végállomásra. Remélhetőleg hozzá is kezdenek az építők ehhez a beruházáshoz, s hamarosan átadják az utazóközönségnek.

Elkészült a Széchenyi téri központi villamosmegálló épületének tervdokumentációja is. Az épület körülbelül 30 méter hosszú lesz, s minden megtalálható benne, ami a jó városi közlekedést biztosítja. Megfelelő nagyságú fedett várócsarnok, kivilágított térképek és személyzeti tartozékok. A homlokzatra végigfutó fénycsővilágítás kerül. Igaz, hogy ennek a megvalósítása csak a későbbi tervek között szerepel, de az első lépés megtörtént.

Folyamatosan átalakítják a régi kocsikat több utas befogadására alkalmas csuklósokra. Kettő már közlekedik is Újszeged felé, a harmadik is hamarosan kifut a remizből.

Rendszeresen folynak a ka-lauzok, s a kocsivezetők oktatása, ez alkalommal nagy figyelmet fordítanak az elő-zékenységre, udvariasságra.

Új automa'a A Ceglédi Vasipari Ktszben nemrég készült el a magyar alapanyagból gyártott gyógyszeripari tablettázógép mintapéldánya. A korszerű gépet a moszkvai világiállításán mutatják be. Egy műszakban 7 ezer—8 ezer tablettát készít.

Negyven éve egy műhelyben

A mai Domaszék környékéről, a Mórhalom előtti Kossuth-kút melletti kis tanyáról került a városba Bata Szilveszter. Mikor is? Ezerkilencszázhuszonnyolcban. Az iparosításadalom fölött bábáskodó városi urak úgy fedezték fel, mint tehetséges parasztyereket, aki a maga esztől gőzgépmo-dellt fabrikált tizegynéhány esztendőben. Akkoriban ez felért a legmagasabb protekc-ióval. Máskülönbén hogyan is lehetett volna elemi iskolai végzettséggel vasas inas a tanyasi gyerek? Az apja meghalt az első világ-háborúban, s a három gyerekkel bajlódó anyja megkönnyebbüléssel adta oda az örökké fűrő-faragó emberkét a városba, a tisztasági telep műhelyébe. Azóta is ott van, lassan már negyven éve.

tam kovács, géplakatos, vas- szertgályos, villanyszerelő, tűzi lakatos, és csak azután engedtek a tulajdonképpeni szakmájhoz.

— Ez még nem magyarul — vetem közbe —, hogy miért maradt egyazon munkahelyen közel négy évtizeden át.

Tanítványok serege

Rámemeli tekintetét. Vas-tag, fekete szemöldökét kicsit összehúzza.

— En nem tudnék gyökértelenül élni — mondja hirtelen, szinte kirobbanva. — Az új ember sokáig az is marad mindenütt. Érti ugye? Akkor nem tudnának meg-látogatni volt tanítványaim, aljk között vannak szere-lők, mérnökök, esztergályo-sok, osztályvezetők, mo-zdonyvezetők. Itt mindig megtalálnak, ajtót nyitnak rám.

Kicsit megáll a sorral, aztán így folytatja:

— Egyszer is hogy jártam! Vonaton utaztunk a feleségemmel Debrecenbe. Az a szokásom, hogy a mozdonyt meg a vezetőjét minden érkezéskor közelről is megnézem. Érdekel a gép és az ember, elvégre ketten re-pítettek messzire, s addig vigyáztak rám és útítársaim-ra. Hát ahogy nézem a mo-zdonyt, mint valami tajtékos állatot, leugrik róla egy volt tanítványom:

— Veszter bácsi, hát maga hogy került ide?

— No, nézd csak — mondom az asszony-nak —, me-hetek én a világ végére, ott

is akad, aki rámköszön kedves ismerősként.

Közös tradíció

Az egyhelyben maradásnak hát ilyen okai vannak. Igaza van, az új emberhez tényleg nem megy oda a vállalat fiatal technikusa, hogy szakmai vagy helyi ismeretét gyarapítsa. Veszter bácsihoz odamegy. Olyan munkát még nem tudtak neki adni, amire azt mondta volna, hogy nem lehet meg-csinálni.

A gépeken, műszereken „átlát”, mint a röntgensugár az emberi testen. S ez a hasonlat fordítva is igaz. At-lát az emberen is, amikor a hibákat ostromozza, mint a vállalat munkaügyi döntőbi-zottságának tagja. A hibá-kat és nem az embert. Te-heti, mert van rá erkölcsi alapja. Vállalatánál a legré-gibb dolgozó sem emlékszik, hogy Bata Szilveszter egy-szer is megkészt volna a munkából, vagy valamilyen mulasztás miatt felelőssé-re vonták volna. Párttagsági könyvében „A munkásmoz-galomban részt vesz” bejegy-zés dátuma 1946. Tudják vi-szont róla, hogy mint fiatal segéd, 1931-ben bíróság előtt állt többdelmagával, amiért tagja volt a szegedi mun-dakóthozban a természetbar-át körnek.

Lent dolgozik a műhelyben. Felesége fent az irodá-ban, mint pénzügyi előadó. Fia — ugyancsak Szilveszter — érettségivel lép a nyo-mába. Sorra végül dolgoztat-tja a kovács, a géplakatos, az esztergályos, a villanyszerelő, a tűzi lakatos műhelyben, hogy mindent megismerjen, s egyszer majd a helyébe tudjon állni. S ez már tradí-ció, a Bata család és egy vállalat tradíciója.

Lódi Ferenc